

SPORT MENEJMENTINING KARATE SPORT TURIDAGI O'RNI

Mirzaobidova Kamola Mirjalol qizi

O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti magistranti

Annotatsiya: Ushbu maqolada karatening sport sifatida ishtiroki, rivojlanishi va barqarorligini ta'minlash uchun amalga oshirilishi mumkin bo'lgan boshqaruv strategiyalari va amaliyotlarini o'rganish ko'zda tutilgan. Unda karatening ko'rinishi va murojaatini oshirish, shuningdek, uning sport sifatida uzoq muddatli yuksalish imkoniyatini ta'minlash uchun foydalanish mumkin bo'lgan tashkiliy tuzilmalar, marketing texnikasi va boshqaruv modellari o'rganiladi. Bundan tashqari, maqolada sportni boshqarishda texnologiya va innovatsiyalarning roli, bulardan karatening o'sishi va muvaffaqiyatini qo'llab-quvvatlash uchun qanday foydalanish mumkinligi yoritilib beriladi. Shuningdek, sport menejmentining karate sohasidagi o'rnini va zaruriyati misollar orqali yoritilib beriladi.

Kalit so'zlar: innovatsion, element, sport menejerlari, moliyaviy barqarorlik, marketing.

KIRISH

Hozirgi kunda, Karate bo'yicha sport menejmenti biznes printsiplari va amaliyotini sportni boshqarish va tashkil etish uchun qo'llashni nazarda tutadi. U karatening aniq doirasi va doirasida tadbirni rejalashtirish, marketing, moliya, obyektlarni boshqarish, boshqaruv kabi turli elementlarni qamrab oladi. So'nggi yillarda sportni tijoratlashtirish va globalashtirish, shu jumladan karate kabi an'anaviy jang san'atlari tufayli karate menejmenti mashhurlikka erishdi. Karatening sport turi sifatidagi o'ziga xos dinamikasini, uning madaniy ahamiyatini, sportchi va amaliyotchilarning aniq ehtiyojlarini anglash karate musobaqalari va tashkilotlarini samarali boshqarish va ommalashtirishda zarurdir. Ushbu maydon karatening sport sifatidagi muvaffaqiyati va o'sishini ta'minlash uchun ham biznes, ham sport jihatlarini chuqur tushunishni talab qiladi. Ushbu maqolada keng qamrovli tuzilmalar bilan birgalikda karate menejmenti va undagi qiyinchiliklar va ularni bartaraf etish usullari yoritilib bergan.

Yaponiyadan kelib chiqqan jang san'ati karate raqobatbardosh sport turi sifatida butun dunyo bo'ylab katta mashhurlikka erishdi. Jismoniy kuch, aqliy tarbiya va madaniy merosning o'ziga xos aralashmasi bilan karate ham sportchilar, ham tomoshabinlar orasida sevimliga aylandi. Biroq, har bir muvaffaqiyatli karate tadbiri ortida barqaror operatsiyalarni ta'minlaydigan yaxshi tuzilgan sportni

boshqarish tizimi va bu bilan shug'ullanuvchi barcha uchun unutilmas tajriba yotadi. Karate bo'yicha sport menejmenti keng ko'lamdagi tadbirlarni qamrab oladi. Tadbirni rejalashtirish, marketing, moliya, sportchilarni boshqarish kabilar. Ushbu jihatlar ishtirokchilar va tomoshabinlar uchun uzluksiz va zavqli tajriba yaratish uchun birgalikda ishlaydi. Karate sohasida sport menejmentining asosiy tarkibiy qismlarini chuqurroq o'rganish zarur.

Tadbirlarni rejalashtirish karate sohasida sportni boshqarishning muhim jihati hisoblanadi.[1] Muvaffaqiyatli karate tadbirini tashkil etish joyni tanlashdan tortib, ma'ruzalarni rejalashtirish va logistikani muvofiqlashtirishgacha bo'lgan tafsilotlarga diqqat bilan e'tibor berishni talab qiladi. Tadbir rejalashtiruvchilar xavfsizlik choralari, uskunalari talablari, ishtirokchilarni ro'yxatdan o'tkazish kabi omillarni ko'rib chiqishlari kerak. Ular shu bilan birgalikda tadbirning karate bo'yicha boshqaruv organlari belgilagan qoida va qoidalarga rioya etilishini ta'minlashlari shart.

Karate tadbirlarini ommalashtirishda, ishtirokchilar va tomoshabinlarni jalb etishda marketingning o'rni beqiyosdir. Samarali marketing strategiyalari kuchli brend imijini yaratish, ijtimoiy media platformalaridan foydalanish va homiyilar bilan hamkorlik qilishni o'z ichiga oladi. Turli kanallar orqali maqsadli auditoriyaga murojaat qilish orqali sport menejerlari karate musobaqalari atrofida qiziqish va hayajon uyg'otishlari, nihoyat ishtirok etish va qatnashishni ko'paytirishlari mumkin.

Moliyani boshqarish karate sohasida sportni boshqarishning yana bir tanqidiy jihati hisoblanadi.[2] Tadbirlarning jadal ishlashini ta'minlash uchun buxgalteriya hisobi va moliyaviy rejalashtirish zarur. Sport menejerlari diqqat bilan joylarni ijaraga olish, uskunalarni sotib olish yoki ijaraga olish, xodimlarning ish haqi va boshqa xarajatlar uchun mablag ' ajratishlari kerak. Shuningdek, ular xarajatlarni qoplash va foyda olish uchun bilet sotish, sarmoyalar va homiylik kabi daromad oqimlarini tadqiq qilishlari kerak.

Sportchi menejmenti karateda sport menejmentining asosiy tarkibiy qismi hisoblanadi. Bunda karate sportchilarini tarbiyalash, rivojlantirish va ularning salohiyatini nazorat qilish nazarda tutiladi. Sport menejerlari sportchilarning to'g'ri murabbiylik, o'quv-mashg'ulot va tibbiy ko'mak olish imkoniyatiga ega bo'lishini ta'minlashlari kerak. Shuningdek, ular iste'dodlarni aniqlash va yosh sportchilarni o'z potensialiga to'liq erishish uchun tarbiyalashda o'z rolini o'ynaydi, va yana sport menejerlari sportchilar uchun barqaror va muvaffaqiyatli karyerani ta'minlash uchun sportchi shartnomalari, sayohat tartibi va musobaqa jadvalarini hal qilishlari kerak. So'nggi yillarda karate sohasida sportni boshqarishni yanada rivojlantirishda texnologiya muhim rol o'ynadi. Masofadan turib ro'yxatdan o'tish tizimlaridan

tortib, jonli oqim platformalarigacha texnologiya karate tadbirlarini tashkil etish va tajriba o'tkazish yo'lini o'zgartirdi. [3] Sport menejerlari jarayonlarni soddalashtirish, muloqotni yaxshilash va umumiy tomoshabinlar tajribasini oshirish uchun texnologiyadan foydalanishlari mumkin. Ushbu jihatlarni samarali boshqarish orqali sport menejerlari muvaffaqiyatli va unutilmas karate musobaqalarini yaratishlari mumkin. Bular shular jumlasidandir:

1. Boshqaruv va tartibga solish: Sportning barqarorligini ta'minlash, odo-axloq qoidalariga rioya qilish, sportchi xavfsizligi va adolatli musobaqa kabi masalalarni hal etish bo'yicha samarali boshqaruv va tartibga solishni ta'minlash.

2. Ishtirok etish va shug'ullanish. Karate bo'yicha barcha darajalarda, kasbiydan tortib elitagacha bo'lgan darajada ishtirok etishni rag'batlantirish va davom ettirish, yoshlar, ayollar va nogironligi bo'lgan shaxslar qatorida turli demografik ko'rsatkichlarni jalb qilish.

3. Moliyaviy barqarorlik: Karate dasturlari, infratuzilma va sportchilarni qo'llab-quvvatlashni rivojlantirishni qo'llab-quvvatlash, shuningdek, sportning tijorat hayotiyiligini rag'batlantirish uchun mablag' va moliyaviy resurslarni ta'minlash.

4. Iste'dodni rivojlantirish. Iqtidorli va raqobatbardosh karatechi sportchilarning salohiyatini tarbiyalash bo'yicha samarali iste'dodni aniqlash, rivojlantirish va saqlash dasturlarini amalga oshirish.

5. Marketing va rag'batlantirish: strategik marketing, ommaviy axborot vositalarida yoritish, tomoshabinlar, homiylar va investitsiyalar jalb qilish bo'yicha reklama tashabbuslari orqali karatening ko'rinishi va da'vosini oshirish.

6. Texnologiya va innovatsiyalar: o'quv usullari, raqobat formatlari va fan bilan shug'ullanishni modernizatsiya qilish uchun texnologik yutuqlar va innovatsion amaliyotlarni qo'llab-quvvatlash, shu bilan birga ma'lumotlarni boshqarish va kiberxavfsizlik bilan bog'liq qiyinchiliklarni bartaraf etish.

7. Xalqaro hamkorlik. Standartlashtirishni yo'lga qo'yish, eng yaxshi amaliyotlarni almashish va sportning xalqaro profilini yanada oshirish maqsadida global karate tashkilotlari, musobaqalar va tadbirlar bilan hamkorlikni va muvofiqlashtirishni osonlashtirish.

Bu qiyinchiliklarni bartaraf etish sport menejmentiga kompleks va strategik yondashuvni talab etadi, boshqaruv, moliya, marketing, iste'dodni rivojlantirish va innovatsiyalarni qamrab oladi.[4] Karate bo'yicha sport menejmenti karate uyushmalari, klublari va tadbirlarini boshqarish, marketing, moliya va faoliyatini tashkil etish va nazorat qilishda muhim ahamiyatga ega. U turli tadbirlarni strategik rejalashtirish, muvofiqlashtirish va amalga oshirishni, jumladan, sportchilarni

rivojlantirish, raqobatni boshqarish, murabbiylik va ob'ektlarni boshqarishni o'z ichiga oladi. Ko'plab, karatedagi sport menejmenti sportni targ'ib qilish, homiylik va jamoatchilikni jalb qilishni ham o'z ichiga oladi. Umuman olganda, bu karate tashkilotlarining uzluksiz va muvaffaqiyatli ishlashini ta'minlashda, sportning o'sishi va rivojlanishida hal qiluvchi rol o'ynaydi. Karatedagi sport menejmentining roli asosiy klublardan tortib milliy va xalqaro assotsiatsiyalargacha bo'lgan turli darajadagi sportni tashkil etish va boshqarishni nazorat qilishni o'z ichiga oladi. Karate bo'yicha sport menejerlari musobaqalar va tadbirlarning muammosiz o'tishini, jumladan, logistika, hakamlilik va xavfsizlikni ta'minlash uchun javobgardir. Shuningdek, ular sportni ommalashtirish, homiylarni jalb qilish va faollikni oshirish uchun jamoatchilik bilan hamkorlik qilish ustida ish olib boradilar.

Hozirgi jadallashib ketayotgan davrda, karatedagi sport menejmenti sportning qadriyatlarini va yaxlitligini, jumladan, axloqiy me'yorlarni, dopingga qarshi choralarni va sportchilar farovonligini qo'llab-quvvatlaydigan siyosat va ko'rsatmalarni yaratish va amalga oshirishni o'z ichiga oladi. Shu bilan birgalikda, sport menejerlari boshqaruv organlari, sanktsiya beruvchi tashkilotlar va karate hamjamiyatidagi boshqa manfaatdor tomonlar bilan ijobiy munosabatlarni saqlab qolish uchun javobgardir. Umuman olganda, karateda sport menejmentining roli sportning umumiy o'sishi, rivojlanishi va barqarorligi uchun juda muhimdir.

Bu turli xil mahorat va sportning o'zi va kengroq sport sanoatini chuqur tushunishni talab qiladi.[5] Karategi sport menejerining roli, asosiy klub barcha milliy va xalqaro assotsiatsiyalarga qadar turli darajadagi sport tashkil etish va boshqarishni nazorat qilishni o'z ichiga oladi. Bu tarkibda strategik rejalashtirish, moliyaviy menejment, marketing va reklama, tadbirlarni rejalashtirish, sportchilarni rivojlantirish, murabbiylik va ob'ektlarni boshqarishni ham o'z ichiga oladi. Karate bo'yicha sport menejerlari musobaqalar va tadbirlarning muammosiz o'tishiga (shu jumladan logistika, hakamlilik va xavfsizlikni ta'minlash) javobgar bo'lib, sportning ommalashishi, homiylarni jalb qilish va faollikni kengaytirishdagi jamoatchilik bilan hamkorlik qilishni o'z ichiga oladi.

Karateda sport menejmentini oshirishga bir nechta asosiy strategiyalar orqali erishish mumkin:

1. Ta'lim va o'qitish: Karate sanoatida sport menejmenti bo'yicha yuqori o'rinlarga erishmoqchi bo'lgan shaxslar uchun ta'lim va o'quv dasturlarini taqdim etish. Bu o'quv dasturlari, seminarlar va kasbiy rivojlanish imkoniyatlarini o'z ichiga olishi mumkin.

2. Professionallashtirish: Karate ichidagi sport menejerlarining rolini ularning sportdagi ahamiyati va qiymatini tan olish orqali rasmiylashtirish. Bu karate

bo'yicha sport menejerlari uchun standartlar, xulq-atvor qoidalari va professional sertifikatlarni o'rnatishni belgilash mumkin.

3. Tarmoq va hamkorlik: Eng yaxshi tajribalar, resurslar va bilimlarni almashish uchun sport menejerlari, karate tashkilotlari va sanoat manfaatdor tomonlari o'rtasida hamkorlik va tarmoqni rag'batlantirish. Bu karateda sport menejmenti obro'sini oshirishga va professionallar hamjamiyatini rivojlantirishga yordam beradi.

4. Tadqiqot va innovatsiyalar: sport menejmenti sohasidagi tadqiqotlar va innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlash, doimiy takomillashtirish va karate sanoatidagi o'zgaruvchan tendentsiyalar va muammolarga moslashish.

5. Advokatlik va e'tirof: Karate bo'yicha sport menejerlarining rolini sport sanoatida ham, keng jamoatchilik e'tiborida ham tan olish va e'tirof etishni targ'ib qilish. Bu karatening muvaffaqiyati va barqarorligiga hissa qo'shishda sport menejmentining ahamiyati haqida xabardorlikni oshirishga yordam beradi.

6. Mentorlik va yetakchilikni rivojlantirish: Karate bo'yicha sport menejerlarining keyingi avlodini yetishtirish uchun murabbiylik dasturlari va yetakchilikni rivojlantirish tashabbuslarini yaratish, intiluvchan mutaxassislariga yo'l-yo'riq ko'rsatish va qo'llab-quvvatlash. Ushbu strategiyalarni amalga oshirish orqali karatedagi sport menejmenti sohasi o'sishni, professionallashtirishni va tan olinishini kuzatish mumkin, bu esa pirovardida sportning umumiy rivojlanishi va muvaffaqiyatiga hissa qo'shadi.

7. Marketing va branding: Karate sanoatidagi sport menejerlari uchun marketing va brandingning ahamiyatini tushunish, shuningdek, ularning kuchli strategiyalarni yaratish va ularni amalga oshirishda yordam berish. Bu, karate tashkilotlarining o'zlarini sotish, doimo yangilash va jamoatga o'zlarini taqdim etishda yordam beradi.

8. Tijorat bilan shug'ullanish: Sport menejerlari uchun tijoratni tushunish va uning asosiy printsiplarini o'rgatish muhimdir. Bu, moliyaviy rivojlanish va karate tashkilotlarining moliyaviy rivojlanishini kuzatishga yordam beradi.

Bu asosiy strategiyalar sport menejerlari uchun ham, karate sanoatidagi rivojlanish uchun keng ushbu soha bo'yicha birinchi bosqichda muvaffaqiyatli bo'ladi. Karate bo'yicha sport menejerlari sportning ma'muriy, operatsion va strategik jihatlarini nazorat qilishda muhim rol o'ynaydi. Ushbu mutaxassislar karate jamoatidagi turli elementlarni, shu jumladan klublar, uyushmalar, tadbirlarni boshqarish va sportning umumiy targ'iboti va rivojlanishi uchun mas'ul. Karate bo'yicha sport menejerlari quyidagi asosiy vazifalarga ega:

1. Tashkiliy yetakchilik: Sport menejerlari karate tashkilotlar uchun yetakchilik va yo'nalish berib, ularning samarali va salmoqli ishlashini ta'minlaydilar. Ular xodimlar bilan yaxshi menejerlik qilish, strategik rejalarni ishlab chiqish va sport maqsadlari va qadriyatlariga mos keladigan siyosatni amalga oshirishda muvaffaqiyatli bo'ladi.

2. Tadbirlarni boshqarish: Ular karate bo'yicha musobaqalar, turnirlar va boshqa nufuzli tadbirlarni rejalashtirish, tashkil etish va o'tkazishda ishtirok etadilar. Bu logistikani muvofiqlashtirish, ishtirokchilarni boshqarish, o'tkaziladigan joylarni ta'minlash va tadbirlarning uzluksiz ishlashini ta'minlashni o'z ichiga oladi.

3. Marketing va reklama:[6] Sport menejerlari, sportning obro'sini oshirish uchun marketing, ommaviy axborot vositalari va jamoatchilik bilan ishlaydi. Ular sportni kengroq auditoriyaga taqdim etish bilan birga, tarafdorlar, hamkorlar va ishtirokchilar jalb qilishga intiladilar.

4. Moliya va byudjetlashtirish: Ular karate tashkilotlarining moliyaviy tarmoqlarini boshqarib, moliyaviy sog'liq-afzallik uchun byudjet tuzish, mablag' yig'ish va moliyaviy rejalashtirishni nazorat qiladilar.

5. Sportchilarni rivojlantirish: Sport menejerlari karate sportchilarining rivojlanishini qo'llab-quvvatlash, murabbiylik dasturlarini nazorat qilish, iste'dodlarni aniqlash va mahoratni oshirishga e'tibor qiladilar.

6. Jamoatchilikni jalb qilish: Ular sportning ommaviy axborot vositalari orqali jamoatchilikni qo'llab-quvvatlash, hamkorlikni rivojlantirish, va tashkilotlar orasidagi muloqotlarni ta'minlashga intiladilar.

1.1. Jadval.Sport menejerlarning vazifalari.

Karate bo'yicha sport menejerlari sportning tadbirini tashkil etish, muloqot qilish, moliyaviy siyosatlar, va sportning tushunarli jabhalari kabi ko'plab ko'rikdagi mahoratlarga ega. Ular mahalliy klublardan boshlab, milliy va xalqaro musobaqalarga qadar karatening o'sishi, yaxlitligi va muvaffaqiyatini ta'minlashda juda katta rol o'ynaydilar. Ha, bu strategiyalar karateda sport menejmentining rolini oshirish uchun juda muhim. Ta'lim va o'quv dasturlarini amalga oshirish, professional standartlarni o'rnatish, hamkorlikni rivojlantirish, tadqiqot va innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlash, e'tirof etishni targ'ib qilish va murabbiylikni

ta'minlash karateda sport menejmenti sohasini rivojlantirish va takomillashtirish uchun juda muhimdir. Ushbu chora-tadbirlar sport menejmentini professionallashtirish va o'sishiga hissa qo'shishi, pirovardida karatening sport turi sifatida rivojlanishi va muvaffaqiyatiga foyda keltirishi mumkin. Ushbu strategiyalarning har biri karate sanoatida sport menejmentini rivojlantirish uchun zarur bo'lgan turli jihatlarni ko'rib chiqadi. Karateda sportni boshqarishdagi qiyinchiliklar turli muammolarni o'z ichiga olishi mumkin va ularni hal qilish strategik yechimlarni talab qiladi:

1. Professionallashtirishning yo'qligi: Ko'pgina karate tashkilotlari sportni boshqarishga rasmiylashtirilgan yondashuvga ega bo'lmasligi mumkin, bu esa standartlashtirilgan amaliyotlar va kasbiy rivojlanishning yetishmasligiga olib keladi. Yechim: Karate bo'yicha sport menejmentiga xos bo'lgan professional standartlar, sertifikatlar va ilg'or tajribalarni o'rnatish rolni rasmiylashtirish va sohadagi professionallikni oshirishga yordam beradi.

2. Cheklangan resurslar: Karate tashkilotlari samarali boshqaruvga ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan moliyalashtirish, xodimlar va infratuzilma nuqtai nazaridan cheklovlarga duch kelishi mumkin. Yechim: Boshqa tashkilotlar bilan hamkorlik qilish imkoniyatlarini izlash, grantlar uchun ariza berish va resurslarni ko'paytirish va operatsion ehtiyojlarni qo'llab-quvvatlash uchun potentsial homiylik va hamkorlik imkoniyatlarini o'rganish.

3. Boshqaruv va tuzilma: Ba'zi karate tashkilotlari boshqaruv va tashkiliy tuzilma bilan kurashishi mumkin, bu esa samarasizlik va qarorlar qabul qilishda qiyinchiliklarga olib keladi. [7] Yechim: Samarali qarorlar qabul qilish va tezkor boshqaruvni ta'minlash uchun aniq boshqaruv tuzilmalarini, jumladan, belgilangan rol va mas'uliyatni joriy etish.

4. Noto'g'ri marketing va reklama: Sport ishtirokchilarni, muxlislarni va homiylarni jalb qilishda qiyinchiliklarga duch kelishi mumkin, bu uning o'sishi va barqarorligiga ta'sir qiladi. Yechim: Ogohlikni oshirish, yangi ishtirokchilarni jalb qilish va jamiyatni jalb qilish uchun marketing va reklama ishlariga sarmoya kiritish. Sportning ko'rinishini kengaytirish uchun raqamli platformalar va ijtimoiy mediadan foydalanish kerak.

5. Rivojlanish va o'qitish: Sportchilarni rivojlantirish va murabbiylik dasturlari kam ta'minlangan bo'lishi mumkin, bu esa musobaqalarning umumiy sifati va natijalariga ta'sir qiladi. Yechim: Trenerlar assotsiatsiyasi, o'quv institutlari va o'quv seminarlari bilan hamkorlik qilish orqali mashg'ulotlar sifatini oshirish va ko'rsatkichlarni oshirish uchun sportchilarni rivojlantirish va murabbiylik dasturlarini yaxshilash zarur.

6. Sanoatning tan olinmaganligi: Karate bo'yicha sport menejerlarining hissasi kengroq sport sanoatida yaxshi tan olinmasligi mumkin. Yechim: Tarmoq, hamkorlik va tegishli sanoat tadbirlari va forumlarida ishtirok etish orqali sport sanoatida tan olinishi va e'tirof etilishini himoya qilish. Ushbu qiyinchiliklarni strategik yechimlar bilan hal qilish orqali karateda sport menejmenti sohasi rivojlanishi va o'sishi va shu bilan sportning umumiy muvaffaqiyati va barqarorligiga hissa qo'shishi mumkin.

7. Tarbiyaviy muammolar: Sport tashkilotlarida tarbiyaviy muammolar, jumladan, sportchilar bilan munosabatlar, ego, hamkorlik va jamoat tarmoqlariga tegishli muammo bo'lishi mumkin. Yechim: Tarbiyaviy dasturlar, tajribaviy murojaatlar va konfliktlar ustidan ishlash uchun ko'mak ko'rsatuvchi va maslahatchi xizmatlarni taqdim etish orqali sanoatni rivojlantirish.

Bu muammolarni hal qilish strategik yechimlar bilan karate bo'yicha sport menejment sohasini rivojlantirish orqali sanoatni o'sishi va sportning umumiy muvaffaqiyati va barqarorligiga hissa qo'shish mumkin. Sport menejerlari boshqaruv organlari, sanksiya beruvchi tashkilotlar va karate hamjamiyatidagi boshqa manfaatdor tomonlar bilan ijobiy munosabatlarni saqlab qolish uchun javobgardir.

Murabbiylar sportchilarni sparring, kumite (judo), kate (qurilmalar) yoki asosiy tekshiruvga tayyorlashda ham emas, balki aynan turli usullarda rivojlantirishlari va qulayliklarini ham takomillashtirishda ham xizmat qiladi. Karateni rivojlantirish uchun quyidagi ishlar qilinishi mumkin:

1. Guruh va o'quv dasturi: Karate guruhlari yaratish va o'quv dasturlarini tuzish, sportchilarni ustuvor darajada oshirish uchun tayyorlash uchun eng muhim vazifalardan biri.

2. Tadbirkorlik va marketing: Karate tadbirkorlarining, tashkilotlarining yoki klubning o'zlarini reklama qilish, yangi a'zolar jalb qilish va sportning targ'ib qilinishi uchun marketing va branding strategiyalarini amalga oshirish.

3. Tashkilot ustida boshqaruv: Sanoat, tadbirkorlik va boshqa shaxslarning tadbirkorlar, trenerlar, sportchilar va klubining boshqaruvchilari o'rtasidagi boshqaruv va hamkorlikda katta hissa qo'llash.

4. Sponsorlik va raislik tashkilotlari bilan hamkorlik:[8] Sponsirlik va karate tadbirkorlarining raislangani yo'lida qo'llanilishi uchun potentsial sponsorlar bilan muzokaralar olib borish.

5. Sanoat munosabatlari: Karate tadbirkorlarining o'quvchi yoshlarini jalb qilish, ilg'or qilish va ularning qiziqishlarini oshirish ularga moddiy va ma'naviy

yordam berish uchun mahalliy, mamlakat va xalqaro darajada sanoat munosabatlari olib borish.

6. Tekshiruv va rivojlanish: Sportchi yoshlar va yetuk darajaga erishgan talabalar uchun qulay va samarali tadbir tashkil etishni ta'minlash uchun trenerlar va klublar o'rtasidagi ko'p tomonlama tadbirlarning o'rganilishi va amalga oshirilishi shart.

Jismoniy tarbiya va sportning boshqarishida quyidagi uslublar muhimdir:

1. Tashkiliy boshqarish: Sport tadbirlari, jismoniy mashg'ulotlar va tadbirkorlik uchun tashkiliy boshqarish shartnoma muhimdir. Bu lavozimga ega bo'lgan xalqaro musobaqalar, klubning kutilmagan hodisalari kabi musobaqalar tashkillashtirishga yordam beradi.

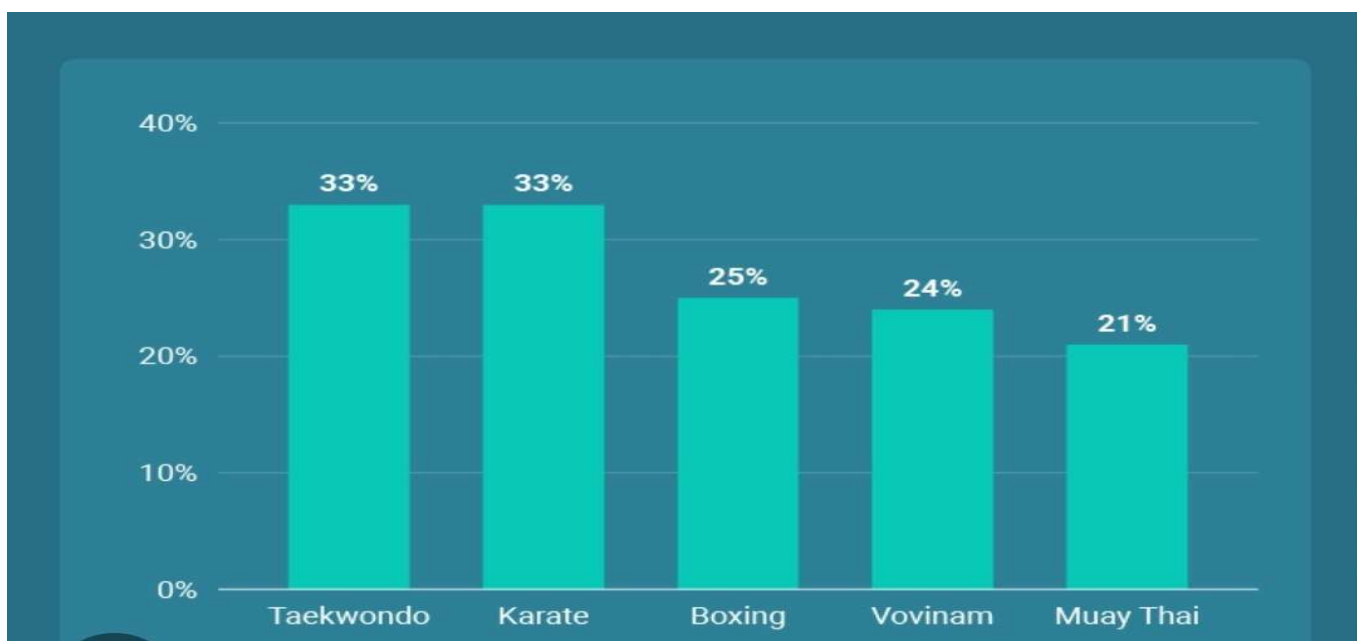
2. Ko'p tarmoqli jamoatchilikni jalb qilish: Eng yaxshi natijalar umuman katta guruhlarning jamoatchilik ruhiyatini qo'llab-quvvatlash orqali erishiladi. O'z ichiga olgan qo'shimcha o'zgarishlarni ko'rsatish va muvofiq qarorlar qabul etish orqali sport jamiyatida keng doira yaratish muhimdir.

3. Marketing va branding: Jismoniy mashg'ulotlar va sport tadbirlari uchun marketing va branding strategiyalari amalga oshirish yordam beradi. Bu, sport tashkilotining ko'rsatilishi va jismoniy faoliyatlar uchun mablag' jalb qilishga yordam beradi.

4. Ko'p tomonlama hamkorlik: Xalqaro musobaqalar, klublar o'rtasidagi hamkorlik, doimiy moliyaviy yordam berish muammolariga yechim topish uchun ko'p tarmoqli jismoniy mashg'ulotlar bo'yicha strategik hamkorlik kiritish muhimdir.

5. Ta'lim va tarbiya: Murabbiylik va sport tadbirkorligi sohasida yaxshi ta'lim va dastur tuzish, trenerlarni professional va yetakchilik darajasiga oshirish juda muhimdir.

6. Yagona qoidalar va huquq: Jismoniy mashg'ulotlar va sport tadbirlari uchun qo'llaniladigan yagona qoidalarni joriy etish va ularni muhofaza qilish muhimdir, bu tadbirlar yordamida o'zaro tan olish va musobaqa yaratish kerak. Bu uslublar jismoniy tarbiya va sportni boshqarishdagi asosiy ko'rsatkichlardir va bu uslublarni joriy etish sportning samarali rivojlanishiga yordam beradi.

1.1 Statistika. Vetnam 2023.

Bu Vetnamdagi karatedagi o'sish ko'rsatkichlari biz trenerlar O'zbekistonda ham shunday darajaga yetishimiz lozim.

Yoshlarning karatega bo'lgan qiziqishini oshirish uchun quyidagi usullar foydalanish mumkin:

1. Ko'ngilochar mashg'ulotlar: Yoshlar o'rtasida karatega bo'lgan qiziqishni oshirishdan biri - ularga ko'ngilochar mashg'ulotlar taqdim etish, masalan, turar joylarda doimiy mashg'ul bo'lish, qiziqarli yangi ko'rsatishlar va o'yinlar o'rganish.

2. Motivatsiyani oshirish: Yoshlar haqida qiziqishni oshirish uchun ularga mashhur sportchilarning tarixiy xolatlari, ulkan jamoatchilikda ko'rsatilgan yangi janglar va yutuqlari, medallari haqida ma'lumotlar taqdim etish, shuningdek, ularni shijoatini oshirish va ularga shu yo'lda ko'maklashish kerak..

3. Jalb etadigan va qiziqtiradigan texnikalar: Karatega qiziqtiradigan texnikalar va ko'rsatishlar orqali yoshlarni karatega jalb qilish, oddiy va oson tryuklar o'rgatish ularni karatenni sevib qolishiga yordam beradi.

4. O'tish va intellektual rivojlanish: Yoshlar ko'rsatiladigan videolar, kitoblar yoki filmlar orqali sayohat qilish va boshqa mamlakatlarda karate tarixini va qiziqarli tadbirlarni o'rganish imkoniyatlarini taqdim etish orqali ularda intellektual qiziqishni oshirish mumkin.

Bu usullar yoshlarning karatega bo'lgan qiziqishini oshirishda yordam beradigan oddiy, lekin samarali usullardir.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, karate mazmunida sport menejmenti ko'p qirrali intizom bo'lib, u sportni samarali nazorat qilish va rivojlantirish uchun biznes tamoyillari va amaliyotlariga tayanadi. Bu biznes va sport o'lchovlarini, shuningdek, karatening madaniy ahamiyatini chuqur tushunishni talab qiladi. Karate mashhurligi va global miqyosda o'sishda davom etar ekan, sport menejmentining roli sportning barqaror rivojlanishi, targ'iboti va muvaffaqiyatini ta'minlashda tobora muhim ahamiyat kasb etmoqda. Menejmentga strategik va sodiq yondashuv bilan karate sport sifatida rivojlanishi mumkin, bu sportchilar, tashkilotchilar va ishqibozlar uchun imkoniyatlar yaratadi. Oxir oqibat, karateda sportni samarali boshqarish sportning kelajagini shakllantirish va zamonaviy yutuqlarni qamrab olgan holda uning an'analarini saqlashda muhim ahamiyatga ega. Karatedagi murabbiy, yoki trenerlar tarixini o'rganish va rivojlantirish, yutuq uchun tayyorlash, dastlabki malakalarni oshirish, texnikaviy tayyorgarlikni ta'minlash va ogohlantirish, va hamda sportchilar orasidagi tuzilish va samarali ishbilarmonlikni ta'minlash bilan shug'ullanadi. Ular sportchilarga dastlabki bilimlarni o'rgatishda ham, sportchilarni yaxshi shaklda tayyorlashda ham mas'uliyatga ega.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Акрамов Р. С верой в искренний футбол. Т.: «Янги аср авлоди», 2012.
2. Arzibayev Q.O. Karate-kata salomatlik garovi. Oliy ta'lim muassasalarida jismoniy tarbiya va sportning dolzarb muammolari (Oliy ta'lim professor-o'qituvchilari ilmiy-uslubiy maqolalar to'plami) 2009.
3. Баранов М.В. Характеристика эффективности индивидуализированной технико-тактической подготовки спортсменов карате-до с учетом стилей ведения поединков // Слобожанский научно-спортивный вюник, 2011.
4. Ibragimova S., Turaeva N. Improving the skills of performing complex coordination movements in young gymnasts with the use of multimedia technologies //ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СПОРТИВНИХ ІГОР ТА ОДНОБОРСТВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ. – 2022. – Т. 1. – С. 146-149.
5. Тураев М.О. ЦИФРОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В РАЗВИТИИ ЭКОНОМИЧЕСКОГО ИНТЕГРАЦИОННОГО ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ // Большая Евразия: развитие, безопасность, сотрудничество. 2022. №5-1. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/tsifrovye-tehnologii-v-razvitii-ekonomicheskogo-integratsionnogo-vzaimodeystviya> (дата обращения: 30.01.2024).
6. Timerbayev O.M. Training to tactical actions of young male karatekas in projected situations of sports fights. 2013

7. Т., Акбаров Ф.С. Основы менеджмента и его особенности в условиях формирования рынка в Узбекистане. Т., ТГАИ, 2006.

8. Shomurodov X.S. «O'zbekistonda jismoniy tarbiya va sport faoliyatida tadbirkorlik. Tafakkur qanoti, 2014 g.

